

inträffande eventualiteter, på det Kongl. Maj:t må komma i tillfälle till näst sammanträdande Riksdag afgifva förslag i detta för hufvudstaden så viktiga ämne.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles vördsamt.

Stockholm den Januari 1878.

P. N. Bergström.

N:o 94.

Af Herr **C. V. Linder:** *Om underdånig skrifvelse rörande rättighet för lärare vid folkhögskola till lönetur i och för anställning vid statens elementarläroverk.*

Inom en jmförelsevis kort tid har antalet af de läroanstalter, som benämnas folkhögskolor, stigit till en ej obetydlig siffra; man räknar nu mellan tjugo och tretio sådana skolor i landet. De hafva också slagit frisk rot i den svenska jorden och utvecklats sig fullkomligen oberoende af de anstalter med samma benämning, hvilka finnas i Danmark och Norge, samt dermed visat sig motsvara ett verkligen inom landet befintligt bildningsbehof. Staten har också funnit med sina intressen förenligt att med understöd af offentliga medel bidraga till dessa anstalters uppehållande och främjande. Detta sätt att tillgodose det främjansvärda ändamålet är utan tvifvel välbetänkt och klokt; och sannolikt skall staten finna sin räkning vid att fortfarande med deltagande uppmärksamhet följa utvecklingen af denna kulturviktiga angelägenhet. En annan fråga är dock den, huru vid sakens befrämjande är att på denna väg i väsentligen vidsträcktare mån, än hvad hittills skett, fullfölja. Proportionen emellan de bidrag till folkhögskolornas uppehållande, hvilka komma från undervisningstagare eller deras målsmän och landstingen å ena sidan samt staten å den andra, torde ej synnerligen böra eller behöfva undergå någon förändring. Från en annan synpunkt sedt torde deremot en i det

hela mindre kostsam, men därför icke mindre kraftig utväg böra för samma ändamåls vidare befordrande väljas. De lärarekrafter, som för folkhögskolorna äro af nöden, befinna sig för närvarande i en från andra undervisningsanstalter af mer eller mindre likartad natur fullkomligen isolerad ställning. Det skulle otvifvelaktigt lända till sakens båtnad, om man kunde genom en enkel åtgärd gifva anledning till någon samverkan mellan folkhögskolorna och andra för meddelande af allmän medborgerlig bildning verkande undervisningsanstalter. En sådan anledning skulle säkert erbjuda sig, derest tillfälle vore beredt för lärare vid elementarläroverken att utan känbar uppoffring af framtida utsigter till bergning öfvergå till den undervisningsverksamhet, som tillhör folkhögskolan, och tvärtom. En i vår nyare skollagstiftning tydligen sig röjande benägenhet att allmängöra frukterna af den offentliga skoluppfostran och låta det uppväxande bildningsökande släktet varda i lika mån delaktigt af denna uppfostrans afsedda resultat, skulle derigenom påtagligen finna en näring, som helsosamt inverkade på rigtningen af denna benägenhet. Undervisningsmetoder enkom använda vid folkhögskolorna skulle vinna nödig uppmärksamhet vid elementarläroverken, och tvärtom. Denna omständighet skulle ej förfela att bidraga till noggrannare pröfning och mångsidigare utveckling af de hjälpmedel, genom hvilka den offentliga uppfostran är kallad att bidraga till vårt folks framåtskridande i upplysning och bildning.

På grund af det anförda dristar jag i all vördsamhet föreslå,
att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t ingå med underdånig hemställan derom, att lärare vid folkhögskola, som uppfyllt vilkoren för kompetens till lärarebefattning vid statens elementarläroverk, må, derest han vinner anställning vid statens elementarläroverk, få räkna lönetur på sätt för lärare vid enskilda läroverk enligt Kongl. Maj:ts kungörelse den 29 Maj 1874 är stadgadt.

Om remiss till vederbörligt Utskott anhålles.

Stockholm den 26 Januari 1878.

C. V. Linder.